

Tóth Pál Péter
**Néességfejlődés
és magyarság**

Gondolat

Tartalom

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS	9
BEVEZETÉS	13
1. A KÁRPÁT-MEDENCEI MAGYAR NÉPESSÉGFEJLŐDÉS KEZDETEI	23
1.1. Történeti háttér	23
1.1.1. <i>Az első demográfiai katasztrófa</i>	42
1.1.2. <i>A második demográfiai katasztrófa</i>	49
2. A NÉPESSÉGFEJLŐDÉS ALAKULÁSA A XVIII. SZÁZAD VÉGÉN ÉS AZ AZT KÖVETŐ SZÁZ ÉVBEN	57
3. NÉPESSÉGFEJLŐDÉS ÉS VÁNDORMOZGALOM 1870 ÉS 1918 KÖZÖTT	63
3.1. Főbb demográfiai folyamatok	63
3.2. Nemzetközi vándormozgalom 1870-től az első világháború kitöréséig	69
4. NÉPESSÉGFEJLŐDÉS ÉS NEMZETKÖZI VÁNDORLÁS 1918 ÉS 1945 KÖZÖTT	79
4.1. A harmadik demográfiai katasztrófa	81
4.2. Nemzetközi vándormozgalom 1918–1945 között	89

5. NÉPESSÉGFEJLŐDÉS ÉS A NEMZETKÖZI VÁNDORMOZGALOM A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚT KÖVETŐEN	95
5.1. A negyedik demográfiai katasztrófa	96
5.2. 1948–1949 – újabb változás előtt	99
5.3. A hazai népességfejlődés alakulása 1945 után	101
5.4. A nemzetközi vándorlás hatása 1956–1989 között	120
6. NEMZETKÖZI VÁNDORLÁS 1990 UTÁN	129
6.1. A magyar állampolgárok nemzetközi vándorlása	132
6.2. Külföldiek Magyarországon a rendszerváltoztatást követően	138
6.2.1. <i>Bevándorlók és egyéb státusúak</i>	143
6.2.2. <i>A belépők nem, kor, családi állapot és foglalkozás szerinti megoszlása</i>	149
6.3. A vissza- és a továbbvándorló külföldi állampolgárok	157
7. AZ ORSZÁGOT ÉRINTŐ NEMZETKÖZI MIGRÁCIÓS FOLYAMATOK ALAKULÁSA A JÖVŐBEN	167
8. A KÖZELI JÖVŐ LEHETŐSÉGEI	175
8.1. A változás lehetősége, 1.	183
8.2. Migrációs „megoldás” és diszfunkciói	193
8.3. A változás lehetősége, 2.	195
9. ÖSSZEGZÉS	203
IRODALOM	213
FÜGGELÉK	221
Kosztolányi Dezső: Ankerschmidt Jun	221